

การสร้างชุดกิจกรรมการปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าขั้นพื้นฐาน ชุมนุมดนตรีสากล โรงเรียนวัดยานนาวาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

The Construction of Learning Activities Package in Basic Practical Electric
Guitar for the Music Club high school student in Watyannawa School

ตติ แซ่แต่¹

พิมลมาศ พร้อมสุขกุล²

ชาลินี คุณาเทียน³

วรสรณ์ เนตรทิพย์⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสร้างชุดกิจกรรมการปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าขั้นพื้นฐาน ชุมนุมดนตรีสากลโรงเรียนวัดยานนาวาและหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าขั้นพื้นฐาน ชุมนุมดนตรีสากล โรงเรียนวัดยานนาวา กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้ คือนักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนวัดยานนาวาที่เรียนในรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้า ชุมนุมดนตรีสากล จำนวน 25 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง จากนักเรียนที่สมัครใจเลือกเล่นกีตาร์ไฟฟ้าทั้งหมดในชุมนุมนดนตรีสากล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมการปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าขั้นพื้นฐาน ชุมนุมดนตรีสากล 2) แผนการจัดกิจกรรม และ 3) แบบทดสอบก่อนเรียนระหว่างเรียนและหลังเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วย Independent t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าขั้นพื้นฐาน ชุมนุมดนตรีสากล โรงเรียนวัดยานนาวา มีประสิทธิภาพ 86.7/87.93 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบของผู้เรียนหลังเรียนชุดกิจกรรมปฏิบัติกีตาร์ขั้นพื้นฐาน ชุมนุมดนตรีสากล โรงเรียนวัดยานนาวา พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

คำสำคัญ : ชุดกิจกรรม ปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้า ชุมนุมดนตรีสากล

¹ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

² อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

³ อาจารย์อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์, ดร.,วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

⁴ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์, ดร.,สาขาศิลปวิทยาการศึกษาศาสตร์ สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Abstract

The purposes of this research were 1) to investigate the efficiency of Learning Activity Package in Basic Practical Electric Guitar for the Music Club in Watyannawa School 2) to compare achievement before and after using an Learning Activity Package. The sample included 25 students. They were selected by the purposive random sampling technique from students who voluntarily chose to play all electric guitars at an international music convention. The instrument were 1) Learning Activity Package in Basic Practical Electric Guitar for the music club. 2) Activity Plan and 3) The pre-test, formative-test, post-test. Data was statistically analyzed in percentage, arithmetic mean, standard deviation, Independent t-test

The findings revealed as follows: 1) The mean scores of procedure's students of Learning Activity Package in Basic Practical Electric Guitar for the Music Club in Watyanawa School included three lesson plans which had the efficiency of 86.77/88.4 and had higher than a standard level with the 80/80 efficiency index. 2) The achievement of the Learning Activity Package in Basic Practical Electric Guitar for the Music Club in Watyanawa School was higher than the counterpart significantly at 0.05 level.

Keywords : Learning Activities, Practical Electric Guitar, Music Club

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ดนตรีเป็นวิชาหนึ่งซึ่งมีความเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ในตัวเอง คือเรื่องของทฤษฎีความรู้ ความเป็นมา การปฏิบัติเครื่องดนตรีนั้นต่างก็เป็นเหตุเป็นผลเข้าใจได้ในเรื่องของความรู้สึกสุนทรีภาพ และความงาม ความซาบซึ้ง ซึ่งไม่สามารถบรรยายออกมาทางภาษาเขียนได้ทั้งหมด (ธนาคร แพทย์วงศ์, 2541 : 9)

การศึกษาด้านดนตรีนั้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนามนุษย์ รวมไปถึงถึงประเทศชาติและสังคมโลก เพราะดนตรีเป็นศาสตร์วิชาความรู้ที่มีความเกี่ยวพันต่อมวลมนุษยชาติ ทำให้ผู้ที่ได้รับฟังสัมผัสกับความงามของดนตรีภายในจิตใจ ส่งผลให้รู้สึกอิ่มเอิบชื่นชมในคุณค่าความงามของดนตรี ซึ่งความรู้สึกนี้ไม่ได้รับรู้ได้ทุกคน แต่ต้องเรียนรู้และสร้างความเข้าใจในการรับฟังดนตรี สิ่งเหล่านี้ย่อมส่งผลต่อการพัฒนาความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2536 : 38)

ดนตรีสากลนั้นเป็นวิชาแขนงหนึ่งที่พัฒนากันมาอย่างต่อเนื่อง การศึกษาทฤษฎีดนตรีสากลแต่เพียงอย่างเดียวนั้น ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการศึกษา จึงต้องเรียนปฏิบัติควบคู่กันไป ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ว่า สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดหลักสูตรด้วยตนเองให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรหรือมาตรฐานในหลักสูตร สถานศึกษาต้องพัฒนาหลักสูตรของตนเองขึ้นมาโดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนที่จะได้รับจากการศึกษา มุ่งเน้นให้สถานศึกษาสามารถกำหนดสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นของตนเอง (ธนุรักษ์ สุทธิจิตต์, 2545 : 3)

การศึกษาดนตรีในระดับประถมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 กลุ่มสาระดนตรี มาตรฐานที่ ศ 2.1 ต้องเข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ตามตัวชี้วัด ป.5/4 ใช้เครื่องดนตรีทำจังหวะและทำนองได้ ตัวชี้วัด ป.6/4 ใช้เครื่องดนตรีประกอบการร้องเพลงได้ (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 177) แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเรียนปฏิบัติเครื่องดนตรีที่ผู้เรียนต้องสามารถปฏิบัติได้ก่อนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติดนตรีในประเทศไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น ยังเกิดประสิทธิภาพที่ไม่เพียงพอแก่ผู้เรียนนักเรียนโรงเรียนวัดยานนาวา เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานครแห่งหนึ่ง มีนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลไปจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีเครื่องดนตรีสากลหลากหลายชนิดให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ กีตาร์ไฟฟ้า (Electric Guitar) เป็นเครื่องดนตรีชนิดหนึ่งที่นักเรียนให้ความสนใจมาก และทางโรงเรียนมีเครื่องมืออย่างเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน เครื่องดนตรีประเภทเครื่องสาย (String) ชนิดนี้เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน อีกทั้งยังสามารถนำไปรวมเป็นวงตามสมัยนิยม เพื่อใช้ประกอบในงานสำคัญต่าง ๆ ของโรงเรียนได้อีกด้วย

จากการสังเกตการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าในโรงเรียนวัดยานนาวาของผู้วิจัยพบว่าในช่วงโมงวิชาดนตรี - นาฏศิลป์ เวลาไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้า หรือ วิชาปฏิบัติดนตรีอื่น ๆ อีกทั้งทางโรงเรียนและผู้บริหารต้องการใช้วงดนตรีในการประกอบกิจกรรมสำคัญของทางโรงเรียน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้สอนวิชาดนตรีต้องเพิ่มเวลาในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาดังกล่าว โดยรายวิชาชุมนุมดนตรีสากลเป็นทางเลือกที่เหมาะสมเป็นอย่างมาก ซึ่งทางโรงเรียนวัดยานนาวารับเด็กเข้าเรียนชุมนุมดนตรีสากลตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 เนื่องจากทางโรงเรียนเห็นว่าเป็นช่วงชั้นที่พร้อมสำหรับการเรียนปฏิบัติดนตรี และผู้สอนมีความเป็นอิสระในการวางแผนจัดการเรียนการสอนมากกว่าในช่วงหลักตามหลักสูตร ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนปฏิบัติเครื่องดนตรีได้อย่างอิสระ ได้ปฏิบัติเครื่องดนตรีได้อย่างเต็มเวลา ครูผู้สอนสามารถวางแผนจัดกิจกรรมได้อย่างเต็มที่ โดยการใช้ชุดกิจกรรม มีความเหมาะสม

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าขั้นพื้นฐานชุมนุมดนตรีสากลโรงเรียนวัดยานนาวา โดยมุ่งเน้นใน ความเหมาะสมของเนื้อหา ระยะเวลา วัยของผู้เรียน ความรู้เรื่องกีตาร์ไฟฟ้าขั้นพื้นฐาน การปฏิบัติ

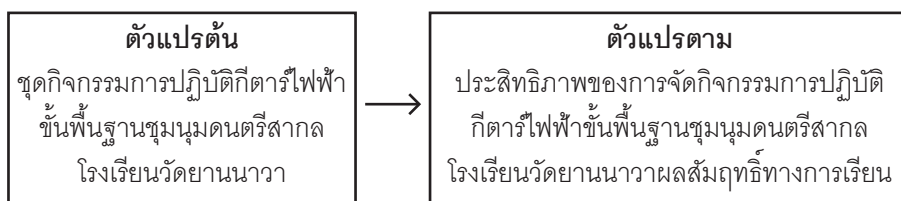
ดนตรีที่เหมาะสมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา มีความสอดคล้องกันกับทฤษฎีดนตรี มีการเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก เพื่อให้ผู้เรียนสะดวกต่อการฝึกปฏิบัติ เกิดกำลังใจในการศึกษา มีความตั้งใจในการเรียนให้ความร่วมมือกับครูผู้สอน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าในระดับสูงขึ้น เป็นแนวทางในการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติเครื่องดนตรีชนิดอื่น ๆ อีกต่อไป ดังเช่นในงานวิจัยของ (นิตเทพ การิเทพ, 2558) ได้ทำการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก ได้กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของชุดกิจกรรมและการเรียนการสอนปฏิบัติดนตรีโดยใช้ชุดกิจกรรมเป็นแนวทางในการเรียนการสอน ซึ่งจะช่วยในการเรียนปฏิบัติดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดกิจกรรมการปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าขั้นพื้นฐาน ชุมนุมดนตรีสากล โรงเรียนวัดยานนาวา และหาประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าขั้นพื้นฐาน ชุมนุมดนตรีสากล โรงเรียนวัดยานนาวา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการทำวิจัย ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าขั้นพื้นฐาน ชุมนุมดนตรีสากล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ $E_1/E_2 = 80/80$
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนด้วยชุดกิจกรรมการปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าขั้นพื้นฐาน ชุมนุมดนตรีสากล มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนมากกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วิธีดำเนินงานวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยกึ่งทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการปฏิบัติคีตารไฟฟ้าชั้นพื้นฐานชุมชนดนตรีสากลโรงเรียนวัดยานนาวาให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการปฏิบัติคีตารไฟฟ้าชั้นพื้นฐานชุมชนดนตรีสากลโรงเรียนวัดยานนาวา

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ ชุดกิจกรรมการปฏิบัติคีตารไฟฟ้าชั้นพื้นฐานชุมชนดนตรีสากลโรงเรียนวัดยานนาวา

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนรายวิชาปฏิบัติคีตารไฟฟ้าชั้นพื้นฐานชุมชนดนตรีสากลของโรงเรียนวัดยานนาวาหลังเรียนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E1/E2 = 80/80$ และมีคะแนนสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยคือภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 รวมระยะเวลา 3 สัปดาห์ 12 ครั้ง

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนที่เลือกเรียนในรายวิชาปฏิบัติคีตารไฟฟ้าชั้นพื้นฐานชุมชนดนตรีสากล ซึ่งกำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ของโรงเรียนวัดยานนาวา สำนักงานเขตสาทร กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 มีจำนวนทั้งสิ้น 25 คน

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

- 1.ชุดกิจกรรมการปฏิบัติคีตารไฟฟ้าชั้นพื้นฐานชุมชนดนตรีสากลโรงเรียนวัดยานนาวา ซึ่งประกอบด้วยชุดกิจกรรมจำนวน 3 หน่วย หน่วยละ 4 ชั่วโมง ใช้เวลาทั้งหมด 12 ชั่วโมง
- 2.แบบประเมินระหว่างเรียนในแต่ละหน่วย ได้แก่ แบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และแบบประเมินตามสภาพจริง
- 3.แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าแบบกึ่งทดลอง โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็น นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนวัดยานนาวา สำนักงานเขตสาทร กรุงเทพมหานคร ที่เลือกเรียนรายวิชาปฏิบัติการใช้ไฟฟ้าชุมชนดนตรีสากล ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 25 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองคือ 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวมทั้งหมด จำนวน 12 ชั่วโมง ซึ่งมีขั้นตอนในการทดลองดังต่อไปนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งหมด 20 ข้อ ทำการตรวจเพื่อเก็บรวบรวมคะแนนไว้
2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปทีละหน่วย แล้วทำการเก็บคะแนนระหว่างเรียน ซึ่งได้จากคะแนนแบบทดสอบการปฏิบัติการใช้ไฟฟ้าและแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละหน่วย
3. ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดิมทั้งหมด 20 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการปฏิบัติการใช้ไฟฟ้าขั้นพื้นฐานชุมชนดนตรีสากล โรงเรียนวัดยานนาวา
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนด้วยชุดกิจกรรมการปฏิบัติการใช้ไฟฟ้าขั้นพื้นฐานชุมชนดนตรีสากล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และชุดกิจกรรมการปฏิบัติการใช้ไฟฟ้าขั้นพื้นฐาน ชุมชนดนตรีสากลโดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง IOC (สมนึก ภัททิยธนี, 2545: 221)

1.2 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยสถิติ t-test (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2540: 240)

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Average) (สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ และคณะ, 2545: 34)

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. (Standard deviation) (สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ และคณะ, 2545:104)

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าขั้นพื้นฐานชุมชนดนตรีสากล โรงเรียนวัดยานนาวา

จากการหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าขั้นพื้นฐานชุมชนดนตรีสากล โรงเรียนวัดยานนาวา พบว่า ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นทั้ง 3 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 เรื่องความรู้เบื้องต้นกีตาร์ไฟฟ้า หน่วยที่ 2 เรื่องแบบฝึกหัดและบทเพลงเบื้องต้นกีตาร์ไฟฟ้า หน่วยที่ 3 เรื่องบทเพลงเบื้องต้นและการแสดงของนักเรียน มีประสิทธิภาพ 86.77/88.44 ซึ่งผ่านเกณฑ์ $E1/E2 = 80/80$ ที่กำหนดไว้

ตารางสรุป ค่า E1/E2 ของประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้จากจำนวนผู้เรียน จำนวน 25 คน

คะแนน (ร้อยละ)	หน่วยที่ 1	หน่วยที่ 2	หน่วยที่ 3	รวม
ค่า E1	85.9	87.3	86.9	86.7
ค่า E2 (ความรู้หลังเรียน)	87	89.2	87.6	87.9
E1/E2	86.7/87.9			

จากตารางสรุป พบว่า ค่า E1/E2 มีค่าเท่ากับ 86.7/87.9 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้เท่ากับ 80/80 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพที่จะช่วยให้ผู้อบรมเกิดการเรียนรู้ได้

ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าขั้นพื้นฐานชุมชนดนตรีสากลโรงเรียนวัดยานนาวา

จากการทดสอบการใช้ชุดกิจกรรมปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าขั้นพื้นฐานชุมชนดนตรีสากล พบว่า หน่วยที่ 1 เรื่องความรู้เบื้องต้นกีตาร์ไฟฟ้า พบว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนจากแบบฝึกปฏิบัติและแบบทดสอบหลังหน่วยการเรียนรู้ 85.9/87 ด้านพฤติกรรม นักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการสอบถาม สามารถตั้งคำถามได้อย่างชัดเจนและสามารถนำไปฝึกปฏิบัติในกลุ่มได้เป็นอย่างดี มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกันและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น สำหรับด้านทักษะในการเล่นเครื่องดนตรี เริ่มแรกยังไม่ค่อยดีเท่าที่ควรเนื่องจากนักเรียนบางคนยังไม่เคยปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้ามาก่อน แต่ก็ตั้งใจร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดีและท้ายชั่วโมงนักเรียนแต่ละคนก็มีพัฒนาการที่ดีขึ้น นักเรียนที่ปฏิบัติได้ดีก็จะช่วยผู้ที่ยังปฏิบัติไม่ค่อยได้ ให้สามารถปฏิบัติได้ดีขึ้น

หน่วยที่ 2 แบบฝึกหัดและบทเพลงเบื้องต้นกีตาร์ไฟฟ้า พบว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนจากแบบฝึกปฏิบัติและแบบทดสอบหลังหน่วยการเรียนรู้ 87.3/89.2 ด้านพฤติกรรม นักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม สามารถปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าได้อย่างชัดเจนและสามารถนำไปฝึกปฏิบัติในกลุ่มได้ดีขึ้น มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกันและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น สำหรับด้านมนุษยสัมพันธ์ค่อย ๆ มีพัฒนาการที่ดีขึ้น

หน่วยที่ 3 บทเพลงเบื้องต้นและการแสดงของนักเรียน พบว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนจากแบบฝึกปฏิบัติและแบบทดสอบหลังหน่วยการเรียนรู้ 86.9/87.6 ด้านพฤติกรรมนักเรียนมีความสนใจ กระตือรือร้น และยังให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรม สามารถตั้งคำถามเมื่อสงสัย เนื่องจากมีบทเพลงที่นักเรียนรู้จัก ส่งผลให้สามารถนำไปฝึกปฏิบัติในกลุ่มได้เป็นอย่างดี มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกันและการปฏิบัติดนตรีร่วมกันภายในกลุ่ม การปฏิบัติมีเนื้อหาที่ยากขึ้น เพราะมีการนำโน้ตในการจัดการเรียนการสอนคาบก่อนมารวบรวมให้เป็นบทเพลง เพื่อนำไปสู่เนื้อหาให้คาบต่อไป นอกจากการเรียนรู้โน้ตดนตรีสากลแล้วนักเรียนจะต้องปฏิบัติพร้อมกันด้วยนักเรียนที่ปฏิบัติได้ดีก็จะช่วยผู้ที่ยังปฏิบัติช้ากว่าผู้อื่นได้ร่วมกันปฏิบัติได้เป็นอย่างดีทำให้สามารถปฏิบัติได้ดีขึ้น

จากการทดสอบการใช้ชุดกิจกรรมการปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าขั้นพื้นฐานชุมชนดนตรีสากลโรงเรียนวัดยานนาวา พบว่า มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1. การสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าขั้นพื้นฐานชุมชนดนตรีสากลโรงเรียนวัดยานนาวา โดยผู้วิจัยเป็นผู้อำนวยความสะดวกและให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนการสอนชุดกิจกรรม จากการสังเกตพฤติกรรม พบว่า นักเรียนมีความสนใจในการเรียนตั้งใจฝึกฝน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม มีการพัฒนาการปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าและความรู้เกี่ยวกับกีตาร์ไฟฟ้าเบื้องต้น จากนั้นพบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าขั้นพื้นฐานชุมชนดนตรีสากลโรงเรียนวัดยานนาวามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 17.52 คิดเป็นร้อยละ 87.6 ซึ่งสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลองด้วยเทคนิค

t-test แบบ dependent

	ก่อน		หลัง		t	df	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ผลสัมฤทธิ์	11.00	0.912	18.20	1.384	27.21	24	.05

จากตาราง พบว่า กลุ่มทดลองหลังจากได้รับการสอนด้วยชุดกิจกรรม มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่าก่อนเรียน ($\bar{x} = 18.20 > 11.00$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=27.21$)

อภิปรายผล

1. ชุดกิจกรรมการปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าขั้นพื้นฐานทฤษฎีสากลโรงเรียนวัดยานนาวามีประสิทธิภาพ 86.7/87.9 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เพราะชุดกิจกรรมการปฏิบัติกีตาร์ขั้นพื้นฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านการตรวจสอบและได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา อีกทั้งได้ผ่านการประเมินคุณภาพแผนจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน รวมถึงความสอดคล้องของเนื้อหาชุดกิจกรรม จากผู้เชี่ยวชาญที่ได้ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและนำเสนอแนะปรับปรุงแก้ไข ก่อนที่จะนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ทำให้ชุดกิจกรรมการปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าขั้นพื้นฐานทฤษฎีสากลโรงเรียนวัดยานนาวา มีคุณภาพ ประกอบด้วยสื่อหลายชนิด ทั้งเครื่องดนตรี โน้ตแบบฝึกหัด สื่อมัลติมีเดีย รวมอยู่ในกิจกรรมการสอน เกิดเป็นนวัตกรรมใหม่ ที่มีความสมบูรณ์ นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามขั้นตอนโดยครูผู้จัดกิจกรรมคอยให้ความช่วยเหลือและควบคุมเล็กน้อย จนนักเรียนประสบความสำเร็จในแต่ละหน่วยตามจุดประสงค์ สอดคล้องกับเพลินจิตต์ เวฬุวรรณกุล (2550, น.15) ได้กล่าวว่า ชุดกิจกรรมเป็นสื่อการสอนที่เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาจากการสร้างขึ้นของผู้สอน มีสื่อหลายอย่างประกอบกันเป็นชุดซึ่งมีส่วนประกอบที่ก่อให้เกิดความสมบูรณ์ในตัวเอง ผู้เรียนสามารถศึกษาเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมได้ด้วยตัวเองโดยมีครูผู้สอนเป็นที่ปรึกษาคอยให้การแนะนำช่วยเหลือส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จตามขั้นตอนและจุดประสงค์ที่ระบุไว้ในชุดกิจกรรม

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าขั้นพื้นฐานทฤษฎีสากลโรงเรียนวัดยานนาวามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 17.52 คิดเป็นร้อยละ 87.6 ซึ่งสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 เนื่องจากชุดกิจกรรมปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าขั้นพื้นฐานได้มีการสร้างและผลิตอย่างดีจากผู้วิจัย คือ มีการกำหนดเรื่อง เนื้อหาหลักสูตร และเรื่องย่อย โดยพิจารณาว่า ระดับชั้นของผู้เรียน โดยในการวิจัยในครั้งนี้จัดทำเพื่อเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโดยเฉพาะ มีระยะเวลาที่เหมาะสมกับผู้เรียน กำหนดความคิดรวบยอดที่ชัดเจน มีจุดประสงค์หลักที่จะให้นักเรียนได้เรียนรู้การปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้าขั้นพื้นฐานและความรู้เกี่ยวกับกีตาร์ไฟฟ้าเบื้องต้น และได้ผลสัมฤทธิ์ที่วางไว้ มีการใช้และผลิตสื่อได้ตรงตามความต้องการของการจัดกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นเครื่องดนตรี อุปกรณ์ขยายเสียง สื่อต่าง ๆ ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งตรงกับการสร้างชุดกิจกรรมตามแนวคิดของ สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2550) ที่ได้เสนอขั้นตอนในการสร้างชุดกิจกรรมไว้ 11 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเรื่อง อาจจะกำหนดตามหลักสูตรหรือกำหนดขึ้นมาใหม่ ทำการจัดแบ่งเนื้อเรื่องย่อยซึ่งขึ้นอยู่กับเนื้อหาวิชาและลักษณะของชุดการสอนนั้น ๆ โดยการแบ่งเนื้อเรื่องย่อยของแต่ละระดับชั้นของผู้เรียนนั้น ไม่เหมือนกัน

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดหมวดหมู่เนื้อหา กำหนดเป็นหมวดหมู่ของวิชาหรือจะทำบูรณาการแบบสหวิทยาการได้ตามความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 3 การพิจารณาว่าระดับชั้นของนักเรียนว่าจะแบ่งเป็นกี่หน่วยและใช้เวลาเท่าไร

ขั้นตอนที่ 4 กำหนดหัวเรื่อง แบ่งหน่วยการสอนออกเป็นหัวข้อย่อย เพื่อความสะดวกแก่การเรียนรู้ ซึ่งแต่ละหน่วยก็ประกอบไปด้วยหัวข้อย่อยไปอีกประมาณ 4-5 หัวข้อ

ขั้นตอนที่ 5 กำหนดความคิดรวบยอด หลักการ ทำการกำหนดให้ชัดเจนว่า นักเรียนจะสามารถสรุปแนวคิดหลักการได้อย่างไร

ขั้นตอนที่ 6 กำหนดจุดประสงค์การสอน คือ จุดประสงค์ทั่วไปและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม มีการกำหนดเกณฑ์และตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ชัดเจน

ขั้นตอนที่ 7 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยต้องกำหนดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจะเป็นแนวทางในการผลิตสื่อ กิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น การอ่าน การทดลอง การเล่นเกม การทดสอบ การตอบคำถาม เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 8 กำหนดแบบประเมินผล ต้องออกแบบให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมโดยใช้การสอบแบบอิงเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่หลังจากผ่านการทำกิจกรรมนี้แล้ว

ขั้นตอนที่ 9 การผลิตสื่อการสอนและการนำมาใช้ ไม่ว่าจะเป็นการเลือกวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ การกำหนดหมวดหมู่แล้วจัดเก็บลงกล่อง หรือแฟ้มให้เรียบร้อยก่อนนำไปหาประสิทธิภาพ หาความเที่ยงตรงก่อนนำไปใช้

ขั้นตอนที่ 10 สร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนพร้อมทั้งเฉลยคำตอบ ควรสร้างให้ครอบคลุมเนื้อหาที่กำหนด ซึ่งจากจุดประสงค์การเรียนรู้ ข้อสอบที่สร้างนั้นไม่ควรมีมากเกินไป แต่ควรให้ตรงกับประเด็นหลักของเนื้อหาที่เรียน เมื่อสร้างเสร็จควรทำเฉลยไว้ให้พร้อมก่อนนำไปหาประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาค้นคว้าการใช้ชุดกิจกรรมปฏิบัติดนตรี ในเครื่องดนตรีอื่น ๆ และในช่วงชั้นอื่น ๆ เช่น การจัดการเรียนรู้แบบใช้ชุดกิจกรรมการปฏิบัติตัวเบสไฟฟ้าสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบใช้ชุดกิจกรรมการปฏิบัติคีย์บอร์ดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกับวิธีการสอนแบบอื่น ๆ เช่น เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบใช้ชุดกิจกรรมกับการเรียนรู้แบบใช้แบบฝึกทักษะ หรือนำไปปรับใช้กับรายวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับดนตรี

3. ควรมีการศึกษาลงมือการใช้ชุดกิจกรรมการปฏิบัติตัวไฟฟ้าขั้นพื้นฐานชุมชนดนตรีสากล โรงเรียนวัดยานนาวา คือ ใช้ในการสอนจริงทั้งรายวิชา และประเมินผลการใช้รูปแบบภายในหนึ่งภาคเรียน เพื่อศึกษาผลการใช้ที่เกิดขึ้นจริงในรายวิชานี้

เอกสารอ้างอิง

- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2536). พฤติกรรมการสอนดนตรี (พิมพ์ครั้งที่ 1) กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2545). ดนตรีสำหรับครู (พิมพ์ครั้งที่ 1) กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนาคาร แพทย์วงศ์. (2541). การศึกษาแผนการฝึกและการคัดเลือกนักดนตรี สำหรับวงโยธวาทิต ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ศิลปศาสตร(ดนตรี) : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นันทิเทพ การิเทพ. (2558). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชาปฏิบัติคีตาร 1 สำหรับนักศึกษาปริญญาตรีสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. วิทยานิพนธ์สาขาวิชาหลักสูตร และการเรียนการสอน : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้นฉบับปรับปรุงใหม่. (พิมพ์ครั้งที่ 7) กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2546). การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- เพลินจิตต์ เวฬุวรรณวรกุล. (2550). การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ชุดกิจกรรมเรื่องหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. สถิติวิทยาการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ รุจิรุ ภูสวระและเตือนใจ เกตุษา. (2538). การประเมินผลการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ. (2550). วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). การวัดผลทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). ภาพพิมพ์ : ประสานการพิมพ์.